

Bodil Mortensson
Staben

Möte i rådet för den officiella statistiken 2022-10-20

Närvarande:

Joakim Stymne	SCB (ordförande)
Erna Zelmin	Arbetsmiljöverket
Mattias Larsson	Brottsförebyggande rådet
Robert Andréén	Energimyndigheten
Daniel Johansson (<i>ersätter Nils Öberg</i>)	Försäkringskassan
Christina Nordin	Jordbruksverket
Per Bergling	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Svante Claesson (<i>ersätter Herman Sundqvist</i>)	Skogsstyrelsen
Cajsa Anufrijeff Röhr (<i>ersätter Peter Fredriksson</i>)	Skolverket
Mona Heurgren (<i>ersätter Olivia Wigzell</i>)	Socialstyrelsen
Martin Olauzon (<i>ersätter Elisabeth Backteman</i>)	Tillväxtverket
Sofie Orrling (<i>ersätter Mattias Viklund</i>)	Trafikanalys
Annika Pontén (<i>ersätter Anders Söderholm</i>)	Universitetskanslersämbetet
Milica Petric-Notstrand	SCB
Bodil Mortensson	SCB

1. Inledning

Joakim Stymne hälsade alla välkomna och särskilt Erna Zelmin, Arbetsmiljöverket, och Mattias Larsson, Brottsförebyggande rådet, som är nya roterande medlemmar i rådet från och med i år. En presentationsrunda av de närvarande genomfördes.

De diskussioner som vi har i Rådet för den officiella statistiken är toppen av det arbete som görs hos alla 29 SAM var för sig men även tillsammans, till exempel i statistikchefsgruppen, beredningsgruppen

och i rådets olika arbetsgrupper. Det har nog aldrig funnits så mycket data i världen förut, men det är endast en ytterst liten del som statistikmyndigheterna använder sig av. Så det är en viktig uppgift att fortsätta värna den officiella statistiken.

Dagordningen godtogs och fastställdes med tillägg av två övriga frågor från Socialstyrelsen. Frågorna gäller SCB:s förflyttning från manuell till automatisk granskning samt det internationella samarbetet inom ramen för ordförandeskapet vad gäller EHDS, European Health Data Space.

Minnesanteckningarna från förra rådsmötet godkändes. Dokumentet ”Sedan sist”, är en sammanställning av vad som hänt sedan förra rådsmötet inom samordningen för den officiella statistiken, skickades ut innan mötet. Inga frågor eller synpunkter fanns på dokumentet.

Joakim Stymne informerade av vad som är på gång på SCB.

SCB har inte fått gehör för sina budgetäskanden, vi har inte fått några tillskott i budgeten. Under 2023 och 2024 ser vi dessutom att det blir ett svårare ekonomiskt läge. Detta dels på grund av underliggande effektiviseringskrav, dels på grund av nya EU-krav som vi inte får tillskott för. Det här medför att vi behöver minska personalstyrkan med cirka 70 personer.

Som nämndes vid förra rådsmötet pågår en förflyttning på SCB från manuell till maskinell granskning. Utgångspunkten är att denna förflyttning ska kunna ske med bibehållen kvalitet. Det görs mycket mikrogranskning på SCB och vi har ställt oss frågan om, och i så fall hur mycket, mikrogranskningen påverkar kvaliteten i statistiken. Det har tillkommit nya metoder för maskinell rättning, automaträttning, granskning redan vid uppgiftslämnandet etcetera. Det gäller att vi bibehåller en god kvalitet men med färre inslag av manuell granskning. Vi har en extern rådgivare, ett vetenskapligt råd, som har visat stort intresse för granskningsprojektet. Deras slutsats är att SCB gör ett viktigt arbete inom granskningsområdet och ligger i framkant på granskningsområdet.

SCB för en förteckning över officiella statistikprodukter. En lista över produkterna finns på [SAM-forum](#) där även ändringar anslås.

SCB föreslår att det inrättas en ny rådsarbetsgrupp för datatillgång. Gruppen är tänkt att samverka kring frågor som rör datatillgång för statistikansvariga myndigheter. Till exempel att utifrån kända statistikbehov identifiera utbud av data från myndigheter och privata företag och utforska datakällor som kan täcka nya behov. Andra frågeställningar som kan vara av intresse för den nya arbetsgruppen är hur användningen av administrativa data för den officiella statistiken ska öka, hur vi kvalitetssäkrar nya typer av datakällor och hur vi hanterar

förutsättningarna för delning av data mellan SAM och från andra ägare av data. Förslaget mottogs positivt. SCB kommer att gå ut med en inbjudan att delta i gruppen genom det nät av kontaktpersoner som finns på alla statistikansvariga myndigheter.

Vid förra rådsmötet presenterades hemställan till regeringen med förslag till ändringar i statistikförordningens bilaga. Rådet ställde sig positivt till förslaget som tagits fram gemensamt av alla SAM. Hemställan skickades till regeringen i slutet av oktober förra året. Regeringskansliet skickade förslaget på [remiss](#) under sommaren. SCB håller övriga SAM informerade om RK:s fortsatta hantering.

2. Vad har hänt på myndigheterna ur ett statistikperspektiv?

Rådsledamöterna redogjorde vad som hänt på respektive myndighet vad gäller statistikrelaterade frågor sedan förra rådsmötet.

3. Peer review - expertgranskning

Joakim Stymne beskrev vad som hänt sedan granskningen av hur väl Sverige lever upp till Riktlinjer för europeisk statistik (Code of Practise) genomfördes i slutet av november 2021.

Fem svenska myndigheter var utvalda för granskning. Förutom SCB var det även Skolverket, Ekonomistyrningsverket, Folkhälsomyndigheten och Migrationsverket. Experternas rapport publicerades i maj och innehöll 22 rekommendationer. Av dessa 22 rekommendationer var 5 så kallade *compliance* som måste åtgärdas för att Sverige ska anses följa Code of Practise. De övriga 17 är mer att betrakta som förbättringsförslag.

Som svar på rekommendationerna i rapporten skickade SCB in åtgärdsförslag utifrån rekommendationerna före sommaren. I de fall rekommendationerna gällde hela statistiksystemet har åtgärderna stämts av med de andra utvalda myndigheterna. Vi väntar nu på att Eurostat ska publicera Sveriges åtgärdsförslag på sin hemsida. Eurostat kommer att årligen följa upp åtgärdsförslagen fram till 2027 då nästa peer review-period startar. SCB kommer att meddela övriga myndigheter inom statistiksystemet när åtgärdslistan har publicerats på Eurostats hemsida.

Bilagor:

- [Code of Practise](#)
- [Granskningsteamets rapport](#)

4. Sveriges kommande ordförandeskap – påverkar det statistiken?

Det svenska EU-ordförandeskapet berör nog alla myndigheter mer eller mindre. SCB påverkas i hög utsträckning då Joakim Stymne kommer att vara ordförande i rådsarbetsgruppen för statistik.

Som ordförande i en rådsarbetsgrupp förväntas man driva arbetet framåt, vara neutrala i förhållande till förslagen som finns.

Fem rättsakter kommer troligen att behandlas under den svenska ordförandeskapsperioden:

- förordning (EU) 549/2013, national- och regionalräkenskaps-systemet (**ESA**)
- förordning (EU) 691/2011, miljöräkenskaper och nya moduler (**EEEA**)
- förordning om europeisk statistik om befolkning och hushåll (**ESOPH**)
- förordning (EG) **223/2009** om europeisk statistik
- förordning om arbetsmarknadsstatistik från företag (**LMB**)

Frågeställningar som troligen också kommer att diskuteras i rådsarbetsgruppen är:

- definitionen av befolkning,
- tillgång till data,
- nya tekniker och experimentell statistik,
- dela data mellan NSI och ESTAT,
- ny roll för NSI – data steward,
- ny roll för ESTAT – aktiv roll i produktionen, datahub,
- tillgång till administrativa data – snabb tillgång

Socialstyrelsens fråga om EHDS hanteras av DG Sante och behandlas därmed i en annan rådsarbetsgrupp än rådsarbetsgruppen för statistik.

5. Övriga frågor och avslutning

Socialstyrelsens fråga om SCB:s förflyttning från manuell till automatisk granskning diskuterades under informationspunkten.

Nästa möte i rådet för den officiella statistiken är den **6 november 2023** och vi föreslår att rådsmötet avslutas eller inleds med lunch. SCB

flyttar till nya lokaler i Örebro nästa höst och vill gärna välkomna rådets ledamöter till de nya lokalerna. Vi återkommer med en förfrågan om önskemål om mötesplats, Örebro eller Solna, och tid.

Joakim Stymne tackade deltagarna för ett inspirerande möte och tackade särskilt de två myndigheter som i och med årets möte lämnar rådet, Tillväxtverket (representerat av Martin Olauzon) och Trafikanalys (representerat av Sofie Orrling). Nästa år tillkommer Centrala studiestödsnämnden och Domstolsverket som roterande myndigheter i rådet.